

Guía Docente				
Datos Identificativos				2015/16
Asignatura (*)	Facenda Pública Española. Sistema Fiscal		Código	611G02031
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Cuarto	Obrigatoria	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Economía Aplicada 1			
Coordinación	Sieiro Constenla, María Milagros	Correo electrónico	m.sieiro@udc.es	
Profesorado	Fernández Fernández, Ignacio Sieiro Constenla, María Milagros	Correo electrónico	ignacio.fernandezf@udc.es m.sieiro@udc.es	
Web				
Descrición xeral	<p>Coñecemento xeral do sistema fiscal español, e en particular das figuras centrais do noso sistema tributario (imposto sobre a renda, o IVE e imposto sobre a renda).</p> <p>Tras unha primeira parte introdutoria dedicada a introducir os conceptos básicos de impostos e regras xerais de procedementos fiscais, o obxectivo principal é presentar aos alumnos o coñecemento das figuras centrais do sistema tributario, tanto na súa parte teórica e práctica. O imposto sobre a renda terá un impacto, en especial nas áreas implicadas na avaliación fiscal. Na importancia especial do imposto sobre a renda é dada ao réxime xeral e certos réximes especiais (pequenas empresas, o leasing, a consolidación fiscal, reestruturación societaria ...). Por último, o IVE será analizado dende a perspectiva das tres operacións tributáveis ??na mesma. Serán estudados igualmente determinados réximes especiais (simplificado Equivalencia sobretaxa, Agricultura e Pesca.).</p>			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A1	Xestionar e administrar unha empresa ou organización de pequeno tamaño, entendendo a súa ubicación competitiva e institucional e identificando as súas fortalezas e debilidades.
A2	Integrarse en calquera área funcional dunha empresa ou organización mediana ou grande e desempeñar con soltura calquera traballo de xestión nela encomendada.
A3	Valorar a partir dos rexistros relevantes de información a situación e previsible evolución dunha empresa.
A4	Emitir informes de asesoramento sobre situación concretas de empresas e mercados.
A5	Redactar proxectos de xestión ou de áreas funcionais da empresa.
A6	Identificar as fontes de información económica relevante e o seu contido.
A7	Entender as institucións económicas como resultado e aplicación de representacións teóricas ou formais acerca de cómo funciona a economía.
A8	Derivar dos datos información relevante imposible de recoñecer por non profesionais.
A9	Usar habitualmente a tecnoloxía da información e as comunicación en todo a seu desempeño profesional.
A10	Ler e comunicarse no ámbito profesional nun nivel básico en máis dun idioma, en especial en inglés
A11	Aplicar á análise dos problemas criterios profesionais baseados no manexo de instrumentos técnicos.
A12	Comunicarse con fluidez no seu contorno e traballar en equipo.
B1	CB1-Comprender coñecementos na área de estudo que parte da base da educación secundaria general, que apoiándose en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo
B2	CB2-Saber aplicar os coñecementos ao seu traballo dunha forma profesional e posuír as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de traballo
B3	CB3-Saber reunir e interpretar datos relevantes da área de estudo para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
B4	CB4-Transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado

B5	CB5-Desenvolver habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
B6	CG1-Saber desempeñar labores de xestión, asesoramento e avaliación nas organizacións empresariais
B7	CG2-Saber manexar os conceptos e técnicas empregados nas diferentes áreas funcionais da empresa, así como entender as relacións que existen entre elas e cos obxectivos xerais da organización
B8	CG3-Saber tomar decisións, e, en xeral, asumir tarefas directivas.
B9	CG4-Saber identificar e anticipar oportunidades, asignar recursos, organizar a información, seleccionar e motivar as persoas, tomar decisións en condicións de - incerteza, alcanzar os obxectivos propostos e avaliar resultados
B10	CG5-Respectar os dereitos fundamentais e de igualdade entre homes e mulleres, respectar a promoción dos Dereitos Humanos e os principios de igualdade de oportunidades, non discriminación e accesibilidade universal das persoas con minusvalidez.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
	O coñecemento dos conceptos básicos que definen os elementos esenciais dun tributo.	A1	B1 B2
Aclarar os puntos de conexión do imposto sobre a renda sobre tributo préstamo.	A4		
Delimitación das distintas categorías de ingresos para fins de imposto sobre a renda.	A3		
Delimitación das distintas categorías de ingresos para fins de imposto sobre a renda.	A4		
Identificar el papel de las Comunidades Autónomas en la normativa del IRPF.	A4	B5 B6 B7 B8	
Conocer la integración entre el Impuesto sobre Sociedades y el IRPF.	A6	B3 B4	
Determinar la cuota diferencial del IRPF a partir de diferentes supuestos.	A5		
Conocimiento de los incentivos fiscales en el impuesto sobre sociedades	A1		
Determinar la cuota diferencial del impuesto sobre sociedades a partir de diferentes supuestos.	A8		
Estudios de los principales regímenes especiales en el impuesto sobre sociedades	A3		
Delimitación entre el IVA y el ITP y AJD.	A3		
Conocimiento y delimitación de los tres hechos imponible del IVA.	A6		
Calcular la cuota a ingresar o a devolver en el IVA a partir de diferentes supuestos.	A6		
Entendimiento de los elementos esenciales de los diferentes impuestos especiales.	A1		
Entendimiento de los aspectos básicos vinculados a la fiscalidad del comercio exterior	A1 A9 A10		
Conocimiento del sistema de financiación autonómico	A1 A11 A12		
Conocimiento de los principales recursos financieros de las entidades locales.	A1 A2 A7		

Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.	B9 B10	C1
Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.		C4
Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.		C5 C6 C7 C8
Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.		
Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.		

Contidos	
Temas	Subtemas
Tema I. Introducción.	Os tributos e a relación xurídica tributaria. Aspectos cuantitativos do feito imponible. Elementos persoais da débeda tributaria. Os procedementos tributarios e os recursos. Infraccións tributarias e delito fiscal.
Tema 2. O Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas (I)	Natureza e ámbito de aplicación. Feito imponible. Exencións. Elementos patrimoniais afectos. Presuncións e operacións vinculadas. O suxeito pasivo
Tema 3.- O Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas (II)	Aspectos vinculados á súa condición de tributo cedido. Imputación temporal de ingresos e gastos. Período impositivo. Deveño
Tema 4. O Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas (III)	A determinación da base imponible en estimación directa. Rendementos do traballo persoal. Rendementos do capital mobiliario. Rendementos do capital inmobiliario.
Tema 5.- O Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas (IV)	Rendementos de actividades económicas en Estimación Directa. Aplicación do imposto sobre sociedades. Rendementos de actividades económicas en estimación obxectiva
Tema 6.- O Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas (V)	Ganancias e perdas patrimoniais. Concepto. Regras xerais. Regras especiais. Ganancias non xustificadas
Tema 7.- O Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas (VI)	Esquema xeral de liquidación. Integración e compensación de rendas. Determinación da base imponible. Determinación da base liquidable
Tema 8.- O Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas (VII)	Adecuación do imposto ás circunstancias persoais e familiares. Determinación da cota íntegra. Límite conxunto co imposto sobre o patrimonio
Tema 9.- O Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas (VIII)	Deducións na cota íntegra estatal. Deducións da cota íntegra autonómica. Cota líquida e cota líquida diferencial
Tema 10.- O Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas (IX)	Unidade familiar. Tipoloxía. Tributación conxunta.
Tema 11.- O Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas (X)	Obrigación de declarar. Autoliquidación. Borrador Pago. Devolución

Tema 12.- O Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas (XI)	Obrigacións formais. Infraccións e sancións. Pagos a conta
Tema 13.- O Imposto sobre a Renda de non Residentes.	Antecedentes, natureza, obxecto e interpretación. Tratados e convenios. Os elementos persoais. As rendas obtidas mediante establecemento permanente. As rendas obtidas sen mediación de establecemento permanente. O gravame especial sobre bens inmoables de entidades non residentes.
Tema 14.- O Imposto sobre Sociedades (I)	Natureza e obxecto. Feito imponible. Exencións. Suxeito pasivo. Territorialidad. Imputación temporal de ingresos y gastos. Período impositivo. Debeño
Tema 15.- O Imposto sobre Sociedades (II)	A base imponible. A compensación de perdas. Valoración de ingresos e gastos. Operacións vinculadas. Gastos. Requisitos. Reglas de valoración. Doble imposición económica y jurídica
Tema 16.- O Imposto sobre Sociedades (III)	Compensación de perdas. Tipos de gravame. Cota íntegra. Deducións. Disposicións xerais Régime Común Régimes específicos
Tema 17.- O Imposto sobre Sociedades (IV)	Fórmulas de colaboración empresarial. Institucións de investimento colectivo. Régime de consolidación fiscal. Operacións de reestruturación empresarial.
Tema 18.- O Imposto sobre Sociedades (V)	Minería e hidrocarburos. Empresas de reducida dimensión. Contratos de arrendamento financeiro. Entidades de tenencia de valores. Transparencia fiscal internacional.
Tema 19.- O Imposto sobre Sociedades (VI).	Retencións e pagos a conta. Xestión do imposto. Obrigacións formais.
Tema 20. Imposto sobre o Patrimonio	Natureza. Ámbito de aplicación Feito imponible. Base imponible. Xestión do imposto
Tema 21. O Imposto sobre o Valor Engadido (I).	Natureza e ámbito de aplicación. Feitos impositivos. Exencións. Lugar de realización do feito impositivo. Debeño. Base imponible.

Tema 22.- O Imposto sobre o Valor Engadido (II).	Suxeitos pasivos. Tipos impositivos. Deducións e devolucións. Xestión do imposto. Réximes especiais. Efectos económicos do Imposto sobre o Valor Engadido.
Tema 23. O Imposto sobre Transmisións Patrimoniais e Actos Xurídicos Documentados.	Transmisións Patrimoniais Onerosas: Feito imponible, suxeito pasivo, base imponible e débeda tributaria. Operacións societarias: Feito imponible, suxeito pasivo, base imponible e débeda tributaria. Actos xurídicos documentados: Tributación e exacción do imposto.
Tema 24. O Imposto sobre Sucesións e Doazóns.	Natureza e feito imponible. Herdanza, legado e outros títulos sucesorios. Doazóns e negocios equiparables. Contratos de seguro sobre a vida. Xestión do imposto.
Tema 25. Os Impostos Especiais.	O imposto sobre o alcol e bebidas derivadas. O imposto especial de determinados elementos de transporte. O imposto sobre hidrocarburos. O imposto sobre os labores de tabaco. O imposto sobre a electricidade.
Tema 26. A fiscalidade e o comercio exterior	A introdución de mercadorías no territorio aduaneiro. O arancel aduaneiro común. Os recursos propios comunitarios.
Tema 27. O financiamento das Comunidades Autónomas	Principios Recursos financeiros. Participación nos ingresos do Estado. Tributos propios. Tributos cedidos. As recargas sobre impostos do Estado. O Fondo de Compensación interterritorial e o FEDER. As Comunidades Autónomas en réxime foral.
Tema 28. O sistema tributario local.	Os recursos da Facenda Local. O Imposto sobre Actividades Económicas. O Imposto sobre os Bens Inmóveis. O Imposto sobre incremento de valor de natureza urbana. Outros recursos tributarios-

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A2 A3 A4 A7 A8 A10 A11 B1 B2 B3 B5 B6 B7 C4 C5 C6	17	17	34
Seminario	A1 A5 B9 B10	4	6	10
Solución de problemas	A6 A9	25	25	50
Proba mixta	B3 B4 B5 B7	2	12	14
Actividades iniciais	C7 C8	2	0	2
Traballos tutelados	A12 B8 C1	2	30	32
Atención personalizada		8	0	8

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Haberá un total de 17 horas. Darase as explicacións conceptuais necesarias para a comprensión da materia e unha orientación sobre as fontes bibliográficas que poden facilitar a comprensión. Estas sesións terán un carácter teórico.
Seminario	Realizaranse dous seminarios cunha duración de 2 horas. Os alumnos dividiranse en grupos dun máximo de 20 estudantes. Utilizaranse para profundar en ámbitos da materia, previamente impartida nas sesións maxistras, que requiran especial atención. Poderase acompañar dunha lectura e comprensión previa por parte do alumno dun texto adecuado a tal fin
Solución de problemas	As 25 horas destinadas á solución de problemas terán como obxectivo coñecer o esquema liquidatorio dos os diferentes impostos, así como resolver os supostos que se expoñan en relación a cada un deles.
Proba mixta	Será a proba máis relevantes desde o punto de vista da avaliación de alumno. Terá unha duración de dúas horas. A través de preguntas teóricas e de supostos prácticos preténdese valorar os coñecementos adquiridos en relación coas materias desenvolvidas previamente.
Actividades iniciais	Cunha duración de dúas horas, preténdese introducir os conceptos básicos que constitúen o contido esencial do Tema 1 do programa.
Traballos tutelados	Proba complementaria a efectos da avaliación. Preténdese conseguir unha aplicación conceptual a un tema específico elixido polo alumno e orientado polo profesor.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados Sesión maxistral	<p>A atención personalizada consistirá, basicamente, en tutorías onde o profesor atenderá as cuestións que expoñan persoalmente os alumnos por mor das explicacións dadas durante as sesións maxistras e aquelas outras que poidan xurdir no desenvolvemento dos traballos tutelados. As tutorías fixaranse antes do inicio do período docente.</p> <p>Ademais, a dirección de correo electrónico do profesor estará a disposición dos alumnos para que estes poidan concertar unha atención personalizada fose dos horarios das tutorías, así como expor anticipadamente cuestións que poidan resolverse con posterioridade</p>

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Traballos tutelados	A12 B8 C1	É obrigatorio e individual, sobre un tema específico previamente elixido por alumno. Non esixirá unha gran extensión (entre 5 e 10 folios), sendo exclusivamente autodidacta na análise e comentario do suposto elixido. Deberá entregarse antes da data da proba mixta.	30
Proba mixta	B3 B4 B5 B7	É a proba relevante a efectos da avaliación dos coñecementos adquiridos polos alumnos. Terá unha duración máxima de 2 horas. Consistirá nunhas preguntas teóricas de resposta curta (máximo 10 liñas)e varios supostos prácticos. A súa superación será imprescindible para aprobar a materia. Terá lugar, unha vez finalizado o período docente, na data oficial que se fixe.	70

Observacións avaliación

Calificación de Non Presentado. Obterá a cualificación de Non Presentado o alumno que non se presente a realizar a proba mixta. A simple entrega do traballo tutelado non implica a condición de presentado aos efectos da avaliación

Chama antes de decembro. A clasificación dos alumnos que optaren pola sesión de decembro por diante será unha suma ponderada do exame final (70%) e avaliación continua curso de cualificación de 2013-14 (30%).

Condições para a realización das probas. Durante a realización das probas non terán acceso a calquera dispositivo que permite a comunicación co almacenamento EXTERIOR / ou. O alumno pode utilizar un non-gráfico e calculadora científica non programable. Exames escritos a lapis non serán aceptados. Os estudantes deben ser identificados por ID ou equivalente, para a realización da proba mesturada. O uso de información adicional, en particular para a realización da parte práctica da proba mixta, que será establecido en cada caso.

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none"> - Alburche Arraiz, Amparo y otros (2012). Memento Práctico. Fiscal 2012. Francis Lefebvre. - Argente Álvarez, Javier, Mellado Benavente, Francisco Manuel y otros (2012). Todo fiscal 2012. . Editorial Ciss.
Bibliografía complementaria	<ul style="list-style-type: none"> - Albi, Emilio, Paredes, Raquel y Rodríguez, José Antonio (2013). Sistema fiscal español I. Ariel Editorial - Argente Álvarez, Javier, Mellado Benavente, Francisco Manuel y otros: (2015). Todo Renta 2012. Editorial Ciss. - Chico de la Cámara, Pablo y Cazorla Prieto, Luis María (2011). Introducción al Sistema Tributario Español. Aranzadi - Gabinete Jurídico del CEF; dirigido por Alonso Alonso, Roberto (2012). Impuesto sobre la Renta de las Personas Físicas e Impuesto sobre el Patrimonio. Casos prácticos. . Ediciones CEF - Navarro Alcázar, José Vicente; Borrás Amblar, Fernando (2012). Impuesto sobre Sociedades. Casos prácticos 2012. . Ediciones CEF - Pérez, Jesús; Quintas, Jesús; Sánchez, Jaime (2011). Introducción al sistema tributario Español 2011-2012.. Ediciones CEF - Poveda Blanco, Francisco y Sánchez Sánchez, Ángel (2015). Sistema fiscal. Esquemas y supuestos prácticos. Aranzadi - Seijo, Pérez, Francisco Javier (2015). Memento Práctico. IRPF 2015. Francis Lefebvre.

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Contabilidade Financeira I/611G02013
 Contabilidade Financeira II/611G02018
 Facenda Pública. Sistema Fiscal/611G02026

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Contabilidade das Operacións Societarias/611G02027

Materias que continúan o temario

Facenda Pública. Fiscalidade empresarial Avanzada/611G02040

Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías